

ПРОБЛЕМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВАМИ УКРАЇНИ

За сучасних умов впровадження інновацій повинно стати важливою складовою підвищення результативності та ефективності функціонування підприємств України незалежно від галузі, сфери діяльності та виду власності. Саме така вимога буде сприяти забезпеченню конкурентоздатності продукції чи послуг підприємства, що дозволить всебічно задовольняти вибагливі вимоги споживача і відповідати критеріям сучасного ринку. При цьому активізація інноваційної діяльності являються фактором стратегічного розвитку підприємства, галузі та економіки країни в цілому.

Проте активізації інноваційної діяльності в Україні заважає значне число проблем, основними з яких є такі:

- нестача власних коштів для розробки та покупки інновацій, великі витрати на їх впровадження та подальшу підтримку;
- відсутність у багатьох підприємств власної наукової бази і нестача кваліфікованих кадрів, здатних не тільки розробляти, а й навіть здійснювати обслуговування інноваційних технологій;
- недосконала законодавча база щодо підтримки інвесторів, що вкладають кошти у інноваційні проекти;
- недостатнє стимулювання, консультування та фінансова підтримка інноваційної діяльності з боку держави;
- великий термін окупності більшості інноваційних проектів, що скорочує зацікавленість інвесторів у вкладанні коштів у них;
- недостатня обізнаність і відсутність достатньої кількості висококваліфікованих спеціалістів в сфері інновацій та інвестицій;
- високі економічні ризики пов'язані з нововведеннями та інвестуванням коштів у інноваційні проекти;
- відчуття страху перед новим у керівництва середньої та вищої ланок управління підприємством, простих працівників;
- невпевненість в тому, що нововведення дадуть позитивний фінансово-економічний або соціальний результат;
- недосконалість інвестиційної політики та недостатня її підтримка державою.

Проблемним питанням для України є також те, що багато вітчизняних розробок так і залишаються тільки на папері або знаходять практичне впровадження за кордоном, де для їх розвитку створені більш сприятливі умови, надається належне фінансування. Даний фактор, разом із постійним процесом еміграції вчених та науковців, досить сильно гальмує інноваційний розвиток підприємств України.

Аналізуючи стан інноваційної активності українських підприємств за період 2010-2015 рр., табл. 1, можна побачити, що найбільший відсоток підприємств, які займалися інноваціями спостерігався у 2012 р. і становив 17,7% [1]. Проте протягом 2013-2014 рр. відбулося зменшення значення цього показника, а в минулому 2015 р. знову спостерігалось незначне його підвищення. Аналізуючи показники витрат, які йдуть на дослідження і розробки, то тут починаючи з 2010 р. відбувається не дуже значне але поступове їх збільшення. Щодо придбання машин, обладнання та програмного забезпечення, то сюди припадають більші суми витрат ніж на проведення власних досліджень та розробок і загальні суми витрат були здійснені у 2011 р. – 11569,0 млн. грн. та в 2015 р. – 13180,8 млн. грн.

Інноваційна активність підприємств України

Роки	Питома вага підприємств, що займаються інноваціями, %	Дослідження і розробки, млн. грн.	Придбання машин обладнання та програмного забезпечення, млн. грн.	Загальна сума витрат, млн. грн.
2010	13,8	996,4	5051,7	6047,7
2011	16,2	1079,9	10489,1	11569
2012	17,7	1196,3	8051,8	9248,1
2013	16,8	1638,5	5546,3	7184,8
2014	16,1	1754,6	5115,3	6869,9
2015	17,3	2039,5	11141,3	13180,8

Отже, незважаючи на те, що багато проблем перешкоджають більшості підприємств України активізувати інноваційну діяльність, є позитивним моментом, що невелика частка підприємств успішно використовують інновації. Якщо в подальшому такій ініціативі буде надійна підтримка з боку держави, надаватимуться зменшені ставки податків підприємствам новаторам, створюватимуться заохотливі умови для молодих науковців працювати в себе на батьківщині і на благо своєї країни, то з кожним роком число інноваційних підприємств буде збільшуватися на користь економіці країни.

Список літератури:

1. Електронний ресурс <http://www.ukrstat.gov.ua/>